

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม

The Implement of Good Governance Principles of Administrative Organization Nathon Subdistrict That Phanom District Nakhon Phanom Province

ฉันทยา มั่นทะ, อภิกนิษฐา นาเลาะห์*

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และ 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 504 คน จำแนกเป็นเจ้าหน้าที่จำนวน 136 คน และประชาชน จำนวน 368 คน ซึ่งได้มาโดยการเทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.348-0.700 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.939 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและอายุ โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า

คำสำคัญ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล, หลักธรรมาภิบาล

*ที่ปรึกษาหลัก

ABSTRACT

The objectives of this article were: 1) to study the opinion level of the staff and people towards the implementation according to good governance principles, 2) to compare the implementation according to good governance principles, and 3) to find ways to improve operations to good governance principles of the Nathon Sub-district Administrative Organization at That Phanom District, Nakhon Phanom Province. This was the quantitative study. The samples used in this study were the total 504 persons: 136 staff and 368 people classified by the comparison of Krejcie and Morgan tables and by the Stratified Random Sampling. The instrument used in the study was a five-rating scale questionnaire with the discrimination power between 0.348 to 0.700 and the confidence level of 0.939. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by One-way ANOVA.

The findings were as follows:

1. The opinion level of the staff and people towards the implementation according to good governance principles of the Nathon Sub-district Administrative Organization at That Phanom District, Nakhon Phanom Province was at the high level overall. Considering on an individual aspect, it was at the high level ordering by the minimal to maximum mean covering the total six aspects that were rule of law, morality, participation, responsibility, transparency, and worth.
2. The comparison results of the implementation according to good governance principles of the Nathon Sub-district Administrative Organization, That Phanom District, Nakhon Phanom Province, categorized by status and age were indifferent both overall and individual aspects that were rule of law, morality, transparency, responsibility, participation, and worth.

Keyword: The implementation according to good governance principles, good governance principles.

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 มีรูปแบบการปกครองที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดและให้อำนาจประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและปกครองตนเอง (โกวิทย์ พวงงาม. 2546: 170-171)

การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองนั้น รัฐบาลได้มีการกระจายอำนาจมาเป็นลำดับ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดจากรูปแบบการปกครองแบบเดิม เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และเป็นอิสระจากการแทรกแซงจากอำนาจรัฐส่วนกลาง ในการบริหารตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2542 (บุบผา จานทอง. 2549: 1-2) ให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง เพื่อให้สามารถคานอำนาจกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ถึงแม้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็ยังสามารถอยู่ในตำแหน่งได้ ทำให้การบริหารงานดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง แต่สาเหตุที่สำคัญมาจากการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ

เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ประชาชนจะได้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลที่ตรงกับความต้องการ เช่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบลต้องมีหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดีทั้ง 6 ประการคือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบและ 6) หลักความคุ้มค่า มีภาวะผู้นำคือมีความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นเชื่อถือ ศรัทธาและอุทิศตนในการทำงานทุ่มเทในหน้าที่ เพื่อบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จ ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มในกิจกรรมที่ต้องใช้ความมานะพยายามอย่างสูง ถ้าที่จะเป็นผู้ริเริ่มกระทำหรือหยุดการกระทำใดๆ หรือเปลี่ยนแนวทางลักษณะการทำงานที่เป็นอยู่ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ถ้านายกองค้การบริหารส่วนตำบลมีภาวะผู้นำสูงก็จะส่งผลให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (บุบผา จานทอง. 2549: 1-2)

จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้ศึกษาในฐานะที่เคยปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง ของสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม ซึ่งโดยตำแหน่งงานจะมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารองค์การ จึงมีความสนใจว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม เป็นอย่างไร ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการที่ดี และเป็นข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาภารกิจและปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และประชาชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้ทราบถึงระดับความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้ทราบผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนมของเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน
3. สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง พัฒนา คุณภาพการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม

สมมุติฐานของการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่และประชาชน มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่และประชาชน ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอลือชัยพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่และประชาชน ในเขตบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด จำนวน 9,369 คน จำแนกเป็นเจ้าหน้าที่ จำนวน 210 คน (สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน. 2556: 12-14) และประชาชน จำนวน 9,159 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอธาตุพนม. 2556: 8-9)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่และประชาชน ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน จำนวน 504 คน จำแนกเป็นเจ้าหน้าที่ จำนวน 136 คน และประชาชน จำนวน 368 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 สถานภาพ ประกอบด้วย

- (1) เจ้าหน้าที่
- (2) ประชาชน

2.1.2 อายุ ประกอบด้วย

- (1) น้อยกว่า 30 ปี
- (2) 30-40 ปี
- (3) มากกว่า 40 ปี

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และประชาชน ซึ่งกำหนดช่วงอายุ 3 ระดับ เนื่องจากช่วงอายุเป็นปัจจัยสำคัญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลา ประสบการณ์ ในการคุ้นเคยกับข้อมูลสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 6 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านหลักนิติธรรม

2.2.2 ด้านหลักคุณธรรม

2.2.3 ด้านหลักความโปร่งใส

2.2.4 ด้านหลักความรับผิดชอบ

2.2.5 ด้านหลักการมีส่วนร่วม

2.2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่และประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน จำนวน 9,369 คน จำแนกเป็นเจ้าหน้าที่ จำนวน 210 คน และประชาชน จำนวน 9,159 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่และประชาชน ในเขตบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน จำนวน 504 คน จำแนกเป็นเจ้าหน้าที่ จำนวน 136 คน และประชาชน จำนวน 368 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามอายุ การกำหนดและเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553: 40-44)

2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามอายุ แล้วคำนวณโดยการหาสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังปรากฏตามตารางดังนี้

สถานภาพ อายุ	เจ้าหน้าที่		ประชาชน		รวม	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
น้อยกว่า 30 ปี	53	35	3,001	120	3,054	155
30-40 ปี	97	62	3,332	134	3,429	196
มากกว่า 40 ปี	60	39	2,826	114	2,886	153
รวม	210	136	9,159	368	9,368	504

(สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอธาตุพนม. 2556: 8-9)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมจำแนกตามสถานภาพและอายุ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Coefficient of Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.348-0.700 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability) ที่งัดขึ้นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (อ้างถึงบุญชม ศรีสะอาดและคณะ, 2553: 78-79) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่งัดขึ้นเท่ากับ 0.939

วิธีการรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมโดยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ถึงผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมด้วยแบบสอบถามส่งถึงองค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน และหมู่บ้านในเขตตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เมื่อได้รับแบบสอบถาม จำนวน 504 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ความครบถ้วนในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด ซึ่งมีแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์จำนวน 504 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้เสนอตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและอายุ โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงผล โดยรวม แสดงผลรายด้าน และแสดงผลรายข้อ การวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ โดยการทดสอบทางสถิติด้วย t-test (Independent Sample)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยสรุปเป็นความเรียงลักษณะพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน ตามตารางแสดงผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.65	0.36	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.67	0.43	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.60	0.39	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.63	0.42	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.61	0.42	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.60	0.35	มาก
รวม	3.63	0.24	มาก

ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใสและด้านหลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน มีการเปิดเวทีประชาคมมีการทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นก่อนออกกฎข้อบัญญัติตำบล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนยึดหลักและปฏิบัติตามแนวทางของระเบียบกฎหมายอย่างถูกต้องและรัดกุม

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายราชการ

ประจำ ต้องยึดหลักหน้าที่ความรับผิดชอบของตน โดยฝ่ายราชการประจำต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน มีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนมีการปิดประกาศขั้นตอนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน รวมทั้งการติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน ได้แก่ การชำระภาษีต่าง ๆ และการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการต่างๆ และปิดประกาศให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน เปิดโอกาสให้ผู้แทนชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อ-จัดจ้างและตรวจรับของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหาความต้องการและร่วมเสนอโครงการกิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูปกระบวนการประชาคม

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดทำแผนงานโครงการต่างๆ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนจัดให้มีเวทีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนให้ได้ทราบถึงวิธีดำเนินการและประโยชน์ที่จะได้รับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน มีการนำโครงการกิจกรรมที่เสนอโดยประชาชนประชาคมบรรจุในแผน และจัดทำข้อบัญญัติพร้อมทั้งนำไปสู่การปฏิบัติตามที่สัญญาไว้กับประชาชน

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนมีการดำเนินแผนงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความจำเป็นก่อนหลังเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนได้ใช้งบประมาณไปอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ท้องถิ่นได้รับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ตามตารางแสดง ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามสถานภาพ ดังนี้

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ						รวม		
	เจ้าหน้าที่			ประชาชน					
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.64	0.33	มาก	3.65	0.38	มาก	3.65	0.36	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.69	0.44	มาก	3.67	0.43	มาก	3.67	0.43	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.57	0.38	มาก	3.61	0.40	มาก	3.60	0.39	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.65	0.43	มาก	3.63	0.42	มาก	3.63	0.42	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ	3.61	0.42	มาก	3.60	0.43	มาก	3.61	0.42	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.59	0.33	มาก	3.58	0.36	มาก	3.60	0.35	มาก
รวม	3.63	0.24	มาก	3.62	0.24	มาก	3.63	0.24	มาก

2.1 เจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส

2.2 ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ตามตารางแสดงผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามอายุ ดังนี้

การดำเนินงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	อายุ									รวม		
	น้อยกว่า 30 ปี			30-40 ปี			มากกว่า 40 ปี					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.67	0.32	มาก	3.65	0.39	มาก	3.62	0.38	มาก	3.65	0.36	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.69	0.43	มาก	3.64	0.41	มาก	3.69	0.46	มาก	3.67	0.43	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.61	0.38	มาก	3.60	0.40	มาก	3.59	0.41	มาก	3.60	0.39	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.66	0.41	มาก	3.61	0.41	มาก	3.63	0.45	มาก	3.63	0.42	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.62	0.43	มาก	3.61	0.42	มาก	3.59	0.42	มาก	3.61	0.42	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.62	0.33	มาก	3.62	0.37	มาก	3.56	0.36	มาก	3.60	0.35	มาก
รวม	3.65	0.23	มาก	3.62	0.23	มาก	3.61	0.26	มาก	3.63	0.24	มาก

3.1 อายุ น้อยกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส

3.2 อายุ 30-40 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส

3.3 อายุมากกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนควรทำการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน จำนวน 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านหลักนิติธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนควรจะทำออกข้อบัญญัติตำบลอย่างเป็นทางการและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน

4.2 ด้านหลักคุณธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนควรจะมีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพด้วยความสุจริต

4.3 ด้านหลักความโปร่งใส องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน ควรจะมีการเปิดเผยขั้นตอนการปฏิบัติงานราชการต่าง ๆ รวมทั้งขั้นตอนการติดต่องาน ได้แก่ การชำระภาษีต่าง ๆ และการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

4.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนควรจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหาความต้องการและร่วมเสนอโครงการ/กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูปกระบวนการประชาคม

4.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนควรจัดทำแผนงานโครงการต่างๆ ควรจัดให้มีเวทีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนให้ได้ทราบถึงวิธีดำเนินการและประโยชน์ที่จะได้รับ

4.6 ด้านหลักความคุ้มค่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อนควรมีการดำเนินแผนงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความจำเป็นก่อน-หลังเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านทั้ง 6 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรชิต พิสัยพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษา พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคายมีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลักภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและอายุ โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทัศนีย์ โตมี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ ในแต่ละด้านจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีดังนี้ (1) ควรยึดหลักและปฏิบัติตามแนวทางของระเบียบกฎหมายอย่างถูกต้องและรัดกุม (2) ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี (3) ควรมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการต่างๆ และเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ (4) ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหาความต้องการและร่วมเสนอโครงการกิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูปกระบวนการประชาคม (5) ควรมีการนำโครงการ

กิจกรรมที่เสนอโดยประชาชนที่ผ่านการประชาคมบรรจุในแผนและจัดทำข้อบัญญัติพร้อมทั้งนำไปสู่การปฏิบัติตามที่สัญญาไว้กับประชาชน (6) ควรได้ใช้งบประมาณไปอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ท้องถิ่นได้รับ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป (1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาด้านหลักความโปร่งใสและด้านหลักความคุ้มค่า และควรศึกษาสภาพและปัญหาของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม (2) ควรศึกษาในเชิงลึก เช่นการศึกษาเชิงคุณภาพ ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า

เอกสารอ้างอิง

โกวิท พวงงาม. (2546). การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

บุพผา จานทอง. (2549). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ศึกษากรณีตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดชลบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ทศสุนีย์ โดม. (2550). ทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตต์. วิทยานิพนธ์ ropic.อุดรดิตต์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.

สุรชิต พิสัยพันธ์. (2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย. รายงานการศึกษาอิสระ ropic. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นอำเภอนาทม. (2556). ข้อมูลประชากร (พ.ศ. 2556). นครพนม: สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นอำเภอนาทม.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอนาทม. (2556). ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2556). นครพนม: สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอนาทม.

สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน. (2555). แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2555-2557). นครพนม: องค์การบริหารส่วนตำบลนาถ่อน.